

НОВИЙ ФАРМЕРСЬКИЙ ЗАКОН ГОТОВИЙ

ВАШИНГТОН. — Представники конгресової палати послів та сенату згодилися на спільній конференції на один план нового фермерського закону, що має ввійти в життя на місце фермерського закону, уневажненого найвищим судом, та відсудили цей закон обох палат відголосуючи.

Закон цей називається законом про консервацію землі („soil conservation bill“), бо він спирається на засади щадження природних багатств землі.

Закон має теж важні постанови для охорони міських консументів різних продуктів.

БОРІТЬБА ЗА УСУНЕННЯ ГЕНЕРАЛА.

ВАШИНГТОН. — Деградація генерал-майора Гейгуда за те, що він критикував політику президента Рузвелта, викликала живий спротив у конгресі.

У сенаті прийшло до кілька-годинної дебати в цій справі, причому сенатори критикували гостро військовий уряд за деградацію генерала, добачуючи в цьому заході здушити всяку критику, розполітизувати армію, ба навшити всерю критику.

УРЯД ВИСТУПАЄ ПРОТИ ФІЛЬМОВОГО МОНОПОЛІУ.

НЬО ЙОРК. — Федеральний уряд почав процес проти трох найбільших фільмових підприємств, а саме: Ворнер Бродерс, Парамаунт та „Ар-Кей-О“, за порушення закону проти монополії.

Уряд закидає цим підприємствам, що вони об'єдналися в один монополійний союз, що не дає розвиватись ніякому конкурентному фільмовому підприємству.

Ці три фільмові підприємства мають разом капіталу коло 767 мільонів доларів та мають під своїм зарядом 1,811 театрів.

ЗА ЗМІНУ ЧАСУ.

ШІКАГО (Илінойс). — Міська рада видала міський закон („ордінанс“), що з найближчою неділю всі годинники в місті мають перейти на східний час.

Деякі впливові організації з стейту Висконсин та Ілінойс виступили проти цього міського закону, добиваючися всіми способами, щоб місто Шікаго вживало далі „центрального“ часу.

ЮНІЙНА БОРІТЬБА ДОХОДИТЬ ДО УРЯДУ.

ВАШИНГТОН. — Борьба за те, як мають організуватися робітничі юнії, дійшла вже до федерального урядового бюра для робітничих відносин. Бюро дістало рівночасно дві аплікації: одну від юнії, зорганізованої на засади промислу, а другу від юнії, зорганізованої на засади звань, при чому кожна юнія добивається права вважатися правною представницею тих самих робітників.

МОЛОДЬ СЛІДАМИ ГЕНГСТЕРІВ.

ЛІНДЕНГЕРСТ (Лонг Айленд). — У понеділок згинув тут від револьверової кулі, вистріленої з револьвера в руці 16-літнього хлопчини, другий 16-літній хлопець, Винсент Кірнен.

Поліція, що спершу взяла подію за відорваний випадок, по розслідві відкривало несподівано, що вбивник, підстав розслідувача, був чоловіком. При допитах показалося, що вбивник, Гундерсон на імя, займався з братом убитого бандитизмом, вломлювався до ріжних домів, публікацій і приватних. Разом обікрали вони кільканацять домів. Обоє арештовано.

ПАДЕ БРУНАТНИЙ СНІГ.

БОСТОН (Массачусетс). — У Новій Англії впав у понеділок „брунатний сніг“.

Метеорологи обсерваторії Гарвардського університету приписують це явище копотовій хмарі, що повстала на заході, із тільки відліга стопида сніг, підвстала земля і дозволила вітрові просушувати верхню верству та перемяти її в порох. Кажуть, що ці копоти летіли повітрям яких 2,000 миль, заки впади в Новій Англії. Колиб зібрати весь цей копоті у купу, булоб кілька тон ваги.

Де через теплоту падав не сніг, а дощ, там падало справжнє болото.

З західних стейтів марсили вже від кількох днів про поважні „копотові бурі“.

РІДКИЙ ВИПАДОК.

БРУКЛІН. — 18-місячна дитина, Джан Марчінао, забавлялася на очах батьків перед домом. Наділа, заговаряла авто. Зпід його коліс вирвалася крига леду й ударила дитину в горлову. Покинуто амбулянс. У шпиталі лікарі ствердили розбиття черева. Хлопчина до кількох годин помер.

Поліція не арештувала нікого, вважаючи це за чистий припадок.

До того самого шпиталю привезено 50-літнього чоловіка, котрий поспішаючи через ховзку вулицю поперед якийсь трок, похвзнувся й упав над так нещасливо, що одно колесо трока переїхало через нього.

ПЛЯНУЮТЬ ШЕ БІЛЬШІ КОРАБЛІ.

Винахідник Лестер Барлов у Стемфорд, Конн., вислав до конгресу просьбу, щоб йому дозволено предложити конгресові на тайнім засіданню такі військові пляни, які переконалиб усі держави про безглузддя дальшого озброювання. Барлов придумав величезний військовий корабель, який не дається ушкодити бомбам, торпедам ні гарматним кулям. Мав би він мати містотні 85,000 тонн, себто бути два рази більшим від найбільших теперішніх воєнних кораблів.

ЗА ОБРАЗУ ДЕРЖАВИ.

Посперечавшися зі своїм товаришем про будову залізнички на Касприві Верх біля Закопаного, селянин О. Мілян висловився образливо про польську державу. На судовій розправі засуджено Міляна на 7 місяців в'язниці, при чому йому вину кари подаровано йовому на основі амнестії.

ПОМЕРЛА З ПЕРЕЛЯКУ.

Цими днями трапився в Бергамо (північна Італія) випадок наглої смерти внаслідок параліжу серцевого м'язу. Параліж явився знову внаслідок наглого переляку. Д-р Бернарделлі з Бергамо, вертаючися від хорого, дістався від колеса мотоцикля і був важко ранений. Коли його дружина довідалася про цей випадок, зім'ялася й по кількох хвилинах померла. Секція трупа виявила, що причиною наглої смерти було те, що внаслідок наглого переляку наступив параліж серцевого м'язу.

ВЕРШОК КОМФОРТУ.

В одному з недавно побудованих готелів Данії введено нову, що є вершом комфорту. Крім змитої і теплої води в кожній кімнаті є ще окремі кран, що кожної хвилини доставляє гостям холодне пиво. Цей готель є власністю данських інженерів.

СКАЖЕНИЙ ВІЛ.

В румунській місцевості Баряд зарізали скаженіюю 400 осіб. Причиною було те, що вони зіли мясо вбитого вола, який, як опісля устійнено, був скажений.

З ІСТОРИЇ САМОХОДУ.

Професор політехники в Ганновері, дуже поважаний своїми сучасниками, інженір і фаховець — Вільгельм Ляндгарт (уроджений 1832 р.), перестригав своїх слухачів, щоб не марнували часу на безуспішні спроби винайти автомобіль.

ФАЛЬШУВАННЯ ХАРЧІВ.

У всіх державах існують спеціальні інститути, яких завдання вести боротьбу з фальшуванням харчів. Фальшування харчів розвинене дуже сильно, а боротьба з ним тяжка. Найчастіше фальшують мармеляди. Мармеляда з априкозів роблена на поляну з яблук. В печиві брак яєць заступають жовтою фарбою. До смальцю додають воловий лій, до мастила маргарину. З коріння найчастіше фальшують паприку, шафран і перець. Свіжу зелену краску яричних консерв одержують доданням міді. Рибні консерви фальшують саліцилом. До меду додають штучний мід, до муки гіпс. В боротьбі з фальшуванням не помагають навіть випробувані хемічні засоби.

ПЕРША ОБСЕРВАТОРІЯ В ПІВДЕННІЙ АМЕРИЦІ.

В місцевості Сан Мігуель (Аргентина) відбулося недавно врочище відкриття першої фізичної обсерваторії в Аргентині. Відкриття відбулося при участі президента республіки, членів кабінету і дипломатичного корпусу. Ця обсерваторія є першою того роду науковою інституцією в цілій Південній Америці і п'ятою на цілім світі.

СОВЕТСЬКИЙ КОНДУКТОР.

Біля станції Огульці на Харківщині провідник поїзду Толмачов скинув із поїзду 11-літнього ученика, який не мав квитка, відобравши перед тим у нього гаманець із грішми. Нещасному хлопчині колеса відтяли обі ноги.

ДЕ ПАЧКУЮТЬ ОПІЮ.

У французькій місцевості Нант викрили широко розгалужену сітку пачкарів опію. Досі арештували 5 осіб, між ними одного ресторатора з Марсильї, в якого знайшли 38 кг. опію.

ПОДАТОК НА ВОРОЖБИТІВ.

Литовський уряд шукає нових джерел приходу, щоб залатати діри в бюджеті. І знайшов. В Литві належали податок на ворожбитів. Їхні приходи були великі, але податку за це не платили. Тепер уже ворожбитство не буде чистим інтересом.

НЕЛАМКИЙ ГОДИННИК.

Вправді маємо нині велику масу першорядних марок годинників, що ходять дуже точно, але всі вони мають ту хибку, що найменший упадок з рук на землю відбивається щонайменше на точнім ході годинника. В останнім часі зроблено проби з годинниками, що зроблені не з заліза й сталі, а зберилевого аліажу (стопу). А саме шість таких годинників на руку пущено з літака з висоти тисячі метрів! Одні годинники впади на лєтовіще, другі на потеровану землю перед гангарами, а ще інші черепяні дахи. Всім шістьом годинникам не сталося нічого й вони йшли даліше! Як уже згадано, ці годинники були зроблені зі спеціального берилевого аліажу.

Берилій, що творить тільки маленький відсоток, цього нового стопу на годинник, відкритий уже 1798 р.; це перший метал який його атомовий тягар є 9, а питомий тягар 1.85. Хоч берилій давно вже знаний, то його практичне зужиттявання стало можливе щойно в останніх десятиях роках завдяки працям двох німецьких хеміків. До того часу високі кошти дозволули цього металу не продукували використати його в промислі. Німеччина має майже всі патенти берилевих стопів. Найважлишою прикметою берилевих стопів є їх велика незмінність на хитаннях температури. І так годинники зі спіралями з берилевого аліажу, що їх взяла зі собою арктична експедиція, викказали через місяць тільки шість секунд відхилення від правдивого часу! Берилеві аліажі відзначаються далеко більшою відпорністю на ржу, як сталь, а тому, що є дуже ховзкі, знаменито заступають камінь на ложа осей, що дуже легко лапають.

ЗА ПОШИРЕННЯ ПОСЛО- СТЕЙ АМЕРИКИ.

У правничих кругах у Вашингтоні дебатовують тепер питання, чи уряд Злучених Держав має об'явити в своє посідання краї на полудневім бігуні, котрі відкрив недавно підчас свого лету Линколн Елсворт. Правники схиляються до думки, що Злучені Держави повинні забрати цей край у своє посідання, ухвалюючи відповідний закон у конгресі.

СМЕРТНІ ВИПАДКИ В РІЛЬ- НИЦТВІ ПОЛЬЩІ.

Згідно з даними Заведення Обезпечення від випадків було в Польщі в р. 1931. в рільництві 5,879 важких випадків, у тому 299 смертних. Число тяжких випадків взагалі при праці доходить у Польщі до 19,000, в тому коло 1,000 смертних. З того видно, що рільництво в Польщі дає коло одної третьої всіх інвалідів праці й держави.

СВИДНИЦЬКИЙ „ЧУДО- ТВОРЕЦЬ“.

На Ковельщині розійшлася поголоска: в селі Свидниках появилася чудотворний образ. Від часу до часу образ заливала дивна ясність і тоді син господаря, 14-літній хлопець, за низькою оплатою працював прийнятим. Та ось поліція відкрила на стриху хитрого господаря рефлектор і арештувала „чудотворця“.

МОЛОЧНА ДОРОГА.

В останньому річнику астрономічної станції д-р Плескет подає цікаві дані відносно будови Молочної дороги. Вона схожа на круглий щит. Промір того щиту такий великий, що світло, яке біжить зі швидкістю 300,000 км на секунд, потребує 200 тисяч літ, щоб його пробігти. Грубість щиту тільки 20 разів менша від проміру. Щит не творить односторонньої маси. Це збір величезної кількості зір, коло 200 мільярдів. Найгустіше згрупування зір в околиці середини Молочної дороги є в констеляції Стрільця. Далі до краю її менше. Міжзоряний простір вповнює дуже дрібний космічний пил. Пил цей регулює напруження сили світла зір.

ЗАВДАННЯ КРИТИКИ.

Однаково, яку ділянку творить берилевий для своєї нації автор усе матиме на оці, щоб своєю критикою направити її саме дію й самого суперника, зробити собі з нього приятеля для своєї ідеї. Бо хто критикує когось із особистих тільки причин, тому, що це так здається вигідніше для нього самого або члена його родини, така критика руйнує для нації, а критик — національний шкідник.

Гердер колись написав оці знаменні слова:

„Ти пишеш неначе для себе; ні, критику місцетва ти пишеш для читачів; цих не опускаєш з очей, достосуватися до їх слабих сторін, хоч не до їх помилок, направляти себе по їх замірках, уподобання і спомірах, навчати ними говорити, сліпих бачити і глухих розуміти, лікувати пошесть злих уподобань ти поштруєш у випередити пошесть, одним словом: виробляти людей правдивого чуття, вирозумілости й смаку — це твоя велика мета“.

ПОЛЬСЬКІ КОМБАТАНТИ ПРО „ПОЛЬСЬКИЙ СТАН ПОСІДАННЯ“ В ГАЛИЧИНІ

Львів. — В органі польських комбатантів „Редута“ поміщено статтю Адама Нехая про вигляди польсько-української угоди. Польський жовнір глядить на можливість такої угоди з боку польського стану посідання в Галичині. Він каже, що цей стан посідання вже тепер загрожений. А суспільність польська моглаб поперти уряд в його змаганнях до згоди з українцями тільки тоді, колиб не було ніякої загрози польському станові посідання. Між іншим читаємо там таке:

„Найприваїші заяви УНДО є цінністю, що блідне в порівнанні з тим фактом, як наприклад посідання землі. Тамте повстає, а минає, залежно від обставин, а це триває, нераз видержує історичні бурі і вкінці рїшає про характер землі та її державну приналежність. Останнім прикладом на це була оборона Львова. Не булоб її, якщо польське населення в тім місті булоб тільки слабою і лєнерховною налетілістю, якщо Львів не був би на ділі польським містом“.

Потім автор бе в дзвін на тривогу, що українське суспільство змагає програму до українзації міст, торговлі, ремесла, промислу і т. д., а в звязку з тим корчиться польський стан посідання. До цього треба додати, що захоплюючи під цілім Галичині широко зашехно акції від поцілім змцнювання і поширювання польського стану посідання.

ХТО Є НАЙБІЛЬШИМ ВОРОГОМ ПОЛЬЩІ?

ВАРШАВА (Польща). — Міністер справ внутрішніх Рачкевич підкреслив у своїй промові, що його найбільшими ворогами польського уряду і його політики є вшехполами і комуністи. Щодо комуністів зазначив, що між ними нема польського патріотичного робітництва, а є тільки робітники з круга — національних меншин.

ВІЙСЬКОВИЙ ПЕРЕВОРОТ В ЯПОНІ.

ШАНГАЙ (Китай). — Супроти цього, що не можна комунікуватися з столицею Японії ні з іншими містами і дістати повні інформації, поширено по світі ріжні дивоглядні вісті про переворот в Японії, якого допустилися молоді військові кола. Певне те, що вбито декілька найважливіших осіб, що займали міністерські пости і належали до ліберальних кол. Переворот вийшов з боку японських фашистів і консервативів, що є проку нової конституції, а зокрема проти цього, щоб армія і фльота підлягала кому іншому як імператорові. Вито є теж за більшу агресивність Японії супроти Китаю і Советів.

ЯК ТОЛКУЮТЬ СОБІ ПЕРЕВОРОТ В АНГЛІІ?

ЛОНДОН. — Кажуть, що в Японії армія завжди відгравала важну роль в політиці. А що останніми часами пішов щодо цього зворот в інший бік, прийшло до перевороту, а з ним до заведення в Японії монархічної військової диктатури.

БУДЕ ВІЙНА ЯПОНЦІ З СОВЕТАМИ.

НАНКІНГ (Китай). — В Китаю глядять із затревоженням на переворот у Японії. Там пояснюють собі переворот незадоволенням військових кол політикою уряду супроти Советів. Військові кола домагалися тому 4 роки наступу на Совети, коли ті останні були далеко слабші ніж тепер. Та ліберальні урядові круги були проти війни з Советами. Вони теж були проти наступу на Китай, вони не допустили перебрання в цілковиту японську контролю північного Китаю, як і спинили японський наступ на зовнішню Монголію. Супроти цього новий режим Японії зверне тепер своє вістря в першу чергу проти Советів і війна з ними є неминуча і може вибухнути ще цієї весни.

НЕМА ВІДОКРЕМЛЕННЯ АМЕРИКИ.

ЛОНДОН. — Сер Нормен Анджел, нагороджений у 1933 р. мировою нагородою Нобля, за явив американським кореспондентам, що Злучені Держави не могли відокремитися від Європи в 1914 р. і так само не будуть у силі відокремитися і в новій воєнній заберусі.

НІМЕЧЧИНА ВИЯВЛЯЄ СВОЮ СИЛУ.

БЕРЛІН. — Майор Йост, голова департаменту преси воєнного міністерства, заявив, що Німеччина завдяки Гітлерові вже тепер під військовим оглядом така сильна, що дасть собі раду з кожним ворогом, що посміє її порушити.

ЧОГО В ПОЛЬЩІ НАЙБІЛЬШЕ?

ВАРШАВА. — Статистика виказує, що в Польщі є 3,940,000 коней, себто найбільше з усіх європейських країв.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1914 under the act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016.
4-0807.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЧИ МОЖЕ БУТИ КРАЩА ОФЕРТА?

Родичі дітей наших! Присвятіть хвилинку часу і добре застановіться над тим, про що тут пишемо, заохочуючи вас вписати свої діти до У. Н. Союзу на умовах, яких не можливо не прийняти. Бо нові користі з нової молодечої поліси дав У. Н. Союз тільки на те, щоби переконати весь наш загаль, що ми спосібні зі свого боку на великі жертви, якщо йде про те, щоб притягнути молодь до нашої організації.

Не тільки родичі, що є в У. Н. Союзі, але весь наш загаль не може не звернути уваги на те, що в нас є вже впроваджена нова молодеча грамота, відома як кляса III, що зветься грамотою 16-літнього вивчання. Є вона дуже відповідною для наших дітей, бо й оплата є тут низька і є признані дуже добрі привілеї. Забезпечує вона на випадок смерті, але заравом заступає знаменито і щадничеkonto в банку. З цього виходить, що вона забезпечує члена як на випадок смерті так і за життя, бо по 16 роках одержує член за життя повну суму обезпечення, а на випадок нещасливого випадку смерті дістають спадкоємці ту повну суму.

Застановившись над цією новою офертою Союзу, побачимо, що У. Н. Союз, коли мова про цю нову грамоту, в кожному випадку виплатить більше грошей, ніж їх отримає від того, що обезпечується. А це означає, що член не платить тут нічого сенько за ризико, яке перебирає організація, коли обезпечує. Отсе ризико перебирає на себе цілковито У. Н. Союз.

Щож спонукало У. Н. Союз до перебрання цього ризику, до введення отсей нової молодечої грамоти? Не думаємо, що важко догадатися. Ніщо інше, а тільки те, про що вже стільки було в нас мови і писанини, себто намагання придбати Союзіві більше число нашої молоді. Виходимо з цього założення, що ми мусимо цю молодь дістати. Ми не віримо, що це є можливим, щоб існування У. Н. Союзу як української організації кінчилося разом зі старим поколінням. І ось тому видаємо приступну щодо ціни нову грамоту як один з нових засобів притягнення нашої молоді до Союзу. І ми певні, що українські родичі не віднесуться легковажно до цієї нової пропозиції У. Н. Союзу. Ми певні, що вони з неї скористають, бо вже сам розум дораджує скористати з оферти, такої доброї з материльного боку. Ми певні, що ті всі, що нарікали, що не вписують дітей до Союзу, бо в нас нема „Ендowment“-грамоти, вже тепер не мають причини до дальшого нарікання. І ми певні, що ті, що нарікали, що через брак цієї грамоти годі їм було дістати дітей до Союзу, возьмуться до нової агітації з новою силою. Одним словом: усі ми возьмемося тепер до нової роботи, щоби переконати родичів українських дітей, що місце їхнім дітям — в У. Н. Союзі. Зачинаймо ту працю зараз і кожний від себе.

О. С.

З НАГОДИ ОДНОГО ВБИВСТВА

В Давосі, знанім швейцарським курорті, жид Франкфуртер вбив одного гітлерівця, Густльофа. Справа стала голосною на цілий світ, тому не думаю тут над її фактичним станом розводитися. Йде про що інше. А саме, переді мною голос головного органу жидівської преси на західноукраїнських землях, львівської „Хвілі“ з 8. лютого.

Ось що читаємо в „Хвілі“:

„Вбивник походить з народу жертв пропаганди антисемітської“. Вбивник „знав лише, що вбитий належить до того великого табору, що за програму, за ідею, за посланництво вибрав собі, всупереч законам божим, і людським, знущатися над жидівським народом. Справник чув у собі внутрішній примус убити людину, якої не знав, лише тому, що вона належала до партії, яка знущається над збірною душею жидівського народу“. Інакшими словами: Франкфуртер убив не якогось зведеного ката жидів, не організатора погромів, не Гебельса, не Гітлера, а члена партії, про якого більше чи меншу „вину“ в „знуцанні над душею жидівського народу“ він навіть не знає. І за це дає йому розгріння „Хвіля“.

І дальше питається: „чи це був політичний мурд?“ і відповідає: „Ні! Чин Давида Франкфуртера не є мурдом політичним. Це світоглядний мурд“. Це навіть не мурд, а „крик розпуки“. А винен у тім „крику розпуки“ навіть не Давид, а цілий світ. Бо Франкфуртер напевно навіть не стрілив би, колиб стогін переслідуваного жидівства „не спіткався з бездушною пасивністю світа, глухою на мартирологію і гегену сучасного жидівства“.

Так пише „Хвіля“. Яким жеж правом тасам „Хвіля“ осуджує вала інших, не жидівських Франкфуртерів? Яким правом, коли вона така вражлива на справедливість, не тільки не підносила слова протесту проти того, що большевицькі кати, наприклад, роблять з нашим народом? Яким правом вона, така вражлива на терпіння поневіряних народів, знаходила слова звеличення для режиму Сталіна? Яким правом тоді уймалася за огидним ка-

том Троцьким, що „бідний“ скитається по світу так, що нема йому де голови притулити? Тому кривавому псові революції?

З поступовання „Хвілі“ виходить, що вбивник Франкфуртер гідний пошани і оправдання хіба тому, що він жид. Це просто і ясно і нема чого тут цю ясну справу завивати в бавовну.

Ми знаємо, що терористичні акти як світ світом були і є далі. Вбивали царських міністрів за їх криваві вчинки. Вбили короля Югославії, бо хорватам, слушно чи ні, здавалося, що він гнобить їх країну. Стріляли до Леніна, бо рідко хто інший проляв стільки не-

УКРАЇНА В КАРТАХ ТА ДІАГРАМАХ

(З викладу д-ра В. Кубійовича на відкритті географічної вистави в Берліні дня 14. січня 1936 р.)

(ВУН) Головна ціль вистави демографічних і господарських карт і діаграм української національної території у Берліні полягала в тому, щоби не лише чужинці, але й українці побачили етнічні території України як щось ціле. Бо й серед українців нерідко трапляється занадто вузьке провінціалне самообмеження, яке бачить Україну чито лише в межах Советської Республіки, чито тільки в межах західних земель. Політичні межі витворюють, не зважаючи на свій випадковий характер, в уявах людських щось сильніше, ніж етнічна й економічна суцільність. Герметична відіпарованість України під Советами та повна ліквідація українських студій, що короткий час так процвітали при Всеукраїнській Академії Наук у Києві, тільки сприяють цій відчуженості.

Сумний стан науки на Україні під Советами спонукує учених з інших частин нашої землі студіювати не тільки виключно обставини своєї ближчої території, але по можливості охоплювати й цілу Україну. Це завдання лежить у першу чергу на найважнішій українській науковій інституції, що знаходиться на нашій етно-

графічній території поза границями українських земель у Советському Союзі, а саме на „Науковому Товаристві ім. Шевченка“ у Львові. Географічна комісія при цьому товаристві вже від трьох років опрацьовує географічно-статистичний атлас українського етнополітичного простору. Обговорення цих карт і поінформовування українців про всю їхню територію було завданням окремої вистави, що відбулася в грудні минулого року у Львові.

Ціллюж цієї вистави і викладу в осередку німецького культурного життя — Берліні є задовольнити завше живий серед німецького громадянства інтерес до східно-європейських питань, що це особливо зріс останніми часами. Досі найчастіше трактували в Німеччині східну Європу як щось суцільне, але тепер за єдиний надійний фундамент пізнання мусить світова наука признати тільки націю, як цілість, і саме так стоїть справа і з територією другої по величині славянської нації.

Карті й діаграмі представляють головні природні, демографічні, економічні та культурні відносини, але багато з важніших проблем не можна

було углянути через цілковитий брак скількинебудь надійного матеріалу. Ненадійність матеріалу подаваного статистикою спричинила теж і найрізкородніші методи при опрацьовуванні карт, при чому використано лише найвідоміші й найпростіші методи, бо в першу чергу завше мусило розходитись про зміст. Територія України сьогодні належить чотиром державам: Советському Союзі, Польщі, Румунії та Чехословаччині. Статистичний матеріал цих країн походить з різних років, опрацьований ріжними методами, за територіальні одиниці служать ріжні адміністраційні округи та й сам матеріал по своїй вартості науковій дуже ріжниться в поодиноких країнах. Через неповність і непевність матеріалу неоди дані вимагають докладної перевірки й критики, а дальшу трудність представляє собою зведення всіх даних до одного якогонебудь іску. Напр. тому, що советські території обіймають 80% усього числа українців, а советський перепис населення відбувся 1926-го року, то числа подані польською та чехословацькою статистикою прийшлося перерахувати на рік 1926, для Румунії, на жаль, нема взагалі ніякого матеріалу. Крім дуже великої праці, якої вимагало таке обрахування, треба було додати ще й з тим, що дані про національний склад марті ріжну ціну й ріжну вірогідність. Наприклад, в основу підрахунку українського населення в Карпатській Україні ліг чеський перепис 1930 р., але українське населення Словаччини треба було зіставляти з мадярського перепису 1910 р. Ці всі труднощі, розуміється, спричинили це, що тут і там в картах мусіли проскочити деякі недокладності, котрі зрештою трапляються і при найстаріших обробленнях найпевнішого матеріалу. Так, наприклад, зовсім не можна було додати даних про „вік“, заняття й грамотність українського населення Румунії, або статистики транспорту в Чехословаччині. Найбільші труднощі представляв собою советський матеріал, головною через свою розкиданість. Публікації центру дуже загальні т. е. подані лише для великих адміністраційних одиниць. Треба було отже постійно братися за локальні публікації провінціальних міст, але їх дуже тяжко діставати. Навіть межі ра-

донів, котрі лягли в основу статистичних обрахунків, точво невідомі, про деякі райони є вправді точні дані про кордони; але бракує поверхня; довершує ускладнення це й те, що і поверхня, і кордони кожного району зазнають звичайно протягом року кілька змін. При таких обставинах можна було користатися виключно ізаритмічною метоюю.

Швидко зміна економічних відносин у советському Союзі спонукала взяти як рішачоу дату для числа худоби рік 1929, себто останній рік, який давав нам ще релятивно „нормальні“ обставини перед колективізацією, що спричинила раптовий занепад скотарства, котре лиш в останніх роках 1933/1934 починає, хоч лише дуже поволі, відживати, але ще довго не досягне „нормального“ стану. Таким чином хоч усі відносини на картах прирівняли до стану в р. 1932, стан худоби у цьому році представляє собою занадто яскраво виражений найглибший занепад, і тимсамим не може бути на довшу добу характеристичним.

Ясно отже, що ціле опрацьовання даних советської України для представлення їх на мапах мусить бути зовсім інакше, ніж у зах. Європі, а передовсім не може бути таке докладне, хочби й тому, що найменшою адміністраційною одиницею в советській Україні є тепер район, що в р. 1926 займав площу пересічно 800, а тепер понад 1,000 квадратних кілометрів. У Польщі, Чехословаччині та Румунії за статистичну одиницю взято округи, зглядно судові округи, або навіть більші громади; при маленьких картах вживалось губерний та воевідств.

Ціль діаграм представити еволюцію проблем, що лише статично зображені на мапах і вони обіймають лише етнічні терени України, тоді як карти охоплюють і сумешні землі.

Карті й діаграмі виготовлені в географічній комісії „Наукового Товариства ім. Шевченка“ у Львові, по більшості самим автором важкою трілітньою працею. Бездержавна нація мусить власною жертвенністю та енергією замінити окремі інститути з великою скількістю співробітників, що призначаються для подібних робіт у зах. Європі. Змагання додати хоч невеликий причинок до пізнання нашої батьківщини, та поглибити культурні звязки України з Європою було керівною спонукою автора та його співробітників. Коли цю ціль вдалося хоч приблизно осягнути, то це служитиме найкращою заплаатою за мольні труди.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

М. Л., Савона, Н. Я. — Та певно, що винна. Саме це було одною з найбільших перешкод визнання Советів Америкою. Таких темних „Воляків“ є повно в Америці. Их і могила не випростує.

Чоловік. — Думки розсіяні. Годі схопити властивий зміст. Як ми пом.

о. В. К., Вунсакет, Р. Ай. — Про свято прийшли два дописи: Ваш і від уряду товариства. Ми подали урядовий, бо там є фінансовий звіт.

А. Щогол.

ГУКНИ, УКРАЇНО!

Ізза гори, ізза кручі,
Скриплять вози тико,
І співають козаченьки
Про тяженьке лихо.

Гей, гукни по, Україно,
Наша Рідна Мати!
Ой, чи довго над тобою,
Будуть панувати?

Ой, чи довго кривавицю
Будуть лахи пити
І синів твоїх неввинних
В кайданах водити?

Гей, гукни по, Україно,
Безаланна вдова,
Може діти на твій поклик,
Озовуться знову.

УЛАС САМЧУК
ГОРИ ГОВОРЯТЬ

Роман у 2-ох частинах.

Частина перша.

Передрук заборонється! — Авторські права застережені.

10

Сусід пішов спати, а Павло чекає. Свистить вітер і промишує до кісток. Павло не завважує холоду. Не має часу думати про холод. Він тремтить від люти й нетерплячки. Час... Ух, проклятий час! Повзе, як смола. І сидить він, чорт, так довго. Гавкає пес. Хтось вишлює. Видно мигнуло світло. Павло збіг вдовину й зупинився майже на стежці. На дворі знов утихомирилося. У хаті згасло світло. У Павла миттю виник жорстокий і болотний здогад. Він там ночує. Ні, ні, це неможливо, це... Люте Павло й рветься вперед. Що буде, як не втримається й піде до хати. Плювати йому тепер на чемність.

Але перед ним щось зачорніло. Шшш! Зійшов насторону й пригнувся. Іде. Він? Не він? ...Він! Це він, пес пархатий. Зуби Павла зціпилися й тісно зложилися п'ястку. Але пропустив його наперед.

Мов хижак дичину, так переслідував Павло свою жертву. Той пішов у няз, пройшов глибокою стежкою по під часоколом, дійшов до струмка й перейшов через кладку. Ось він уже коло касарень, Бреше

пес. У касарнях і на подвір'ю світиться. Павло дещо зупинився, щоб той не помітив. Той пройшов і не помітив. Павло за ним. Ось він дійшов до вулиці, вийшов на хідник і, пройшовши кроків сто, звернув наліво. Він видно направляється до кладки, щоб перейти через Тису. Тут великі стоси папіраків і поміж ними веде лиш вузенька темна вуличка. Павло плигнув у сніг і оббів другою стороною склад. При виході з сучіток зупинився й чекає. Той іде. Веселий навистує й раптом, як зпід землі перед ним виріс Цокан. — Стій! — гукнув різко Павло. Той здригнувся й став, мов задубний. Хвилинка напруження тиші. В Янчеюка замерз язик, а серце затріпотало, як курка, якій відтято голову. Павло підступив ближче, шильно підійшов до Янчеюка та згрібнув його твердо під підборіддя.

— Ти звідки йдеш? — тріпнув його Павло.
Той ні слова. — Питаю звідки йдеш? Заціпило? Уу, блазньо мізерний, і ти думаєш на правду зо мною жартувати? — знов тріпнув ним. Той щось

забурмотів. Ноги під ним вразно тремтіли й підгиналися. І раптом сталося несподіване.

— Повертай назад! — крикнув Павло. — Підемо!

Янчеюк спочатку не зрозумів. — Назад повертай! — ще раз гукнув Павло. Той слухняно, мов ягня, повернувся.

— Марш! Та не бійся, чорти тебе забрали! Нічого тобі не станеться.

Пішли. Янчеюк увесь час утискав у плечі голову, мовчав, як гріб, лиш час-від-часу озирався. Павло мовчки широко ступав за ним. Вийшли з сучіток на дорогу. Тут дещо відрадініше. Де-не-де ще світиться. Часом, мов тінь, безгучно прохвонне чорна постать жиди. Дійшли до коршми Табака.

— Завертай направо. Випей й поговоримо. — Скомандував Павло. Янчеюк думав було щось перечити.

— Раз-два вперед і ні слова. Зайшли. Коршма майже порожня. Коло першого від дверей стола, сиділи два ковальські челядники, шваби. Обидва напідлитку голосно розмовляли. Прибуття нових і таких неочікуваних гостей раптом урвало їх розмову. Все тут скучає. Сірі стіни, брудні ліпкі столи. Табак дуже нерядо зустрів нових гостей, але що робити.

Павло ввійшов, зняв кресало, повисив на ключку. Сів коло стола, твердо оперся об

спинку стільця й витягнув обидві ноги.

— Табак! Пива нам, та доброго! Сідай, Янчеюк. Сідай тут. Так.

На передньому столі жхли-во позіхала пащека грамофону. Павло тикнув на неї пальцем.

— Закрути-но, Табак. Хай реве. Ну що, брате, випемо? Гаразд. Чомуб нам не випити.

Табак миттю приніс пиво, став і сміється. — Ну, чого так нині пізно?

— Не скали свої золоті. Як брязну по них — не позбіраєш. Крути грамофона. Дай, Боже, Янчеюк!

— Ну, ти нині чогось надто веселий. — Не здавався Табак. — Грай, Табак! Грай, рижий чорте. Знаєш, ти весь золотий. Золоте волосся, золоті зуби, лиш душа твоя мабує з якогось смороду. Ну, ну, якого чорта морщиш пику. Налій йому, Янчеюк!

Табак накрутив і грамофон захарчав якесь непорозуміння. Але Павло всетаки слухав. Випив нараз цілий куволь пива, сперся ліктем на стіл і заслухався. Табак приніс ще пива. Янчеюк мовчав. Він зовсім стратився. Він чув щось не добре. Хотілося покинути все й піти собі далі від гріха. Але боявся викликати вовка з лісу. Павло тепер не свій. Нездельно з таким задиратися. Грамофон замовк. — Грай, Табак, ще! Грай, заплачу. І давай сюди пива! Ні, паленку.

Пий, Янчеюк. Ну, пий же! Ей, пий там, швабі! Підсувайтесь сюди! Отак. Тепер нам веселіше. От і гаразд, от і добре. Правда, добре, Табак? Що людина ще потрібує більше. Випив, закусив, пісно затягнув. Нашмаруй ту свою машину! Бач хрипить, як люципер. А ти, Янчеюк, пий. Пий, брате, поки дають.

Пили. Табак побачив заробіток і терпеливо зносив Павлові жарти. Ревів грамофон. Янчеюк підпив і повеселішав. Вернулася мова й навіть почав жартувати. Шваби, що зовсім були замовкли, розворушилися знов. І коли було досить випито, коли гуляня широко розгорнулася, коли шваби почали викрикувати якісь мадярські пісні, Павло зенацька весь налився люттям, скривив уста та впер великі сірі очі на Янчеюка.

— Ну? Як же буде, Янчеюк? Ну, ти мовчиш? Як буде?! — крикнув він дико й різко. Янчеюк не встиг зирватися на ноги, як вже лежав на запльованому помості.

Павло скипів. Мов хижий звір, плигнув він на свого ворога. — На! На! На! Ось тобі Марійка!
Стіл, кухлі все полетіло до чорта. Полилося недопито пива. Табак утік за двері й дикіо залементавав. Шваби кинулися буболі розводити ворогів, але Павло одним помахом руки відкинув їх обох. Счинився ре-пін.

Павло червоний з вилупленими, палаючими очима, розмахував своїми здоревеними кулачцями й репетував: — Я тобі, жабо слинява; докажу! Я з тебе тельбухи випущу. Я тобі докажу! Так, я тобі докажу! Він думав, що я буду з ним в суточках битися. Я тебе й прилодно навчу, а тепер, кудло свиняче, йди до суду. Ви всі тут! Знайте. Я збив то го гада за дівчину, якої він ніколи не дістане. Чули? Будете свідчити.

Павло швидко розплатився й вийшов. На долівці лежав Янчеюк, а з його рота й носачочилася кров. Він підвів голову й почав харкати. Виплював кілька зубів і, при допомозі швабів, звівся на ноги.

Вже на другий день подія ця рознеслася по цілій околиці. І в Ясїно, й у Ворохті скрізь гуторнали про це. Спочатку говорили, що Павло зустрів Янчеюка в суточках, хрестив його поліном по голові й мало не вбив. Аж рано знайшли люди побитого та й привезли додому. Говорили, що Марійка, як почула це, побігла до Янчеюка, довго плакала, що тепер вона захоріла, що ї обложили подушками й не відомо чи видукає.

(Далі буде).

— Пане, ви мене ображаєте! Чого все смієтеся під носом?
— Також претенсії? Якжеж маю сміятися? Над носом?

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

СВОБОДА ПРЕСИ НА СЛОВАХ І ДІЛАХ.

У „Нью Йорк Таймс” появилася недавно вістка, що прокуратор ньюйорського повіту почав слідство проти редакторів одної ньюйорської газети. Писалося, що прокуратор задумує поставити редакторів на суд за порушення закону проти „кримінального анархізму”.

Зараз потім „Нью Йорк Таймс” дістав спільного листа 7 письменників і газетярів, з відомим фейлетоністом Гейвудом Бруном на чолі, в котрім то листі підписані пишуть:

„За існування „Найри”, а головню з приводу створення газетярського кодексу краєва преса взагалі, а ваша газета спеціально нераз висказувалася про потребу свободної преси. На нашу думку, вільна преса є конечно потрібна для демократії”. Тому, пишуть автори листа, „заходи ньюйорської прокуратурі є „справжньою небезпекою для свободної преси. Нам дуже дивно, що ваша газета не сказала в своїй статті становища газети в цій справі.”

Значальні вислови вископаними фразами за свободу преси не мають великого значіння, хіба що ваша газета й інші газети виступлять за кожним разом, як уряд у який-небудь спосіб хоче здушити якусь газету”.

Лист добре підкреслює суперечність, яка заходить у багатьох людей і газет між заявами й ділами, чи там властиво між заявами та браком відповідних діл.

КОЛИ ТРЕБА ДІЛА.

Питання, яке поставив лист 7 авторів до „Нью Йорк Таймс”, не таке легке, бо газета, за котру йде тут справа, це ніхто інший, як комуністичний денник „Дейлі Воркер”.

Значиться, не „капіталістична” газета в роді „Нью Йорк Таймс”, але газета, що стоїть за знищення капіталістичного ладу. За неї мала би редакція „Нью Йорк Таймс”, побитися, якби вона хотіла стати засадничо на становищі свободи преси, себто, що газета повинна висказувати своєю думку, які вони не були би.

Замітно, що „Нью Йорк Таймс” не лишив листа без відповіді, але написав про нього передовицю під наголовком „Свобідна преса”, і в тій статті заявив, що автори листа вирвалися з закидом проти „Нью Йорк Таймс” передчасно, бо, мовляв, „Нью Йорк Таймс” не було ще чого заявлятися в обороні „Дейлі Воркера”, бо слідство ньюйорського стейтвого прокуратора покінчилося нічим: прокуратор, правда, почав за щось допитуватися редактора „Дейлі Воркера”, але обвинувачувати його ще не хоче. Як довго такого обвинувачення нема (натякає „Таймс”), зайво виступати в обороні свободи преси, коли свободи преси ще не порушено.

Іншими словами, ріжниця між авторами листу та редакцією „Таймс” в тому, що автори листа думають, що протест треба підносити зараз, як тільки хтось заповідає поглиблення до відповідальності редактора за його статтю, а „Таймс” каже, що протестувати вистарчить тоді, як редактор до відповідальності потягнуть.

СВОБОДА ДЛЯ РЕВОЛЮЦІЇ?

Супроти цього, що тут іде за газету, що голосить комунізм, себто за газету, що голосить знищення капіталістичного ладу, міг би хтось підняти закид: Чи дати свободу преси людям, що самі цієї свободи не признали, якби добули собі владу?

І тому замітно подивитися, що про цю справу говорить „Таймс”:

„Це є свободна країна і преса в ній потинна тішитися повною свободою. Як редактор явно підбурює до бунту та до повалення цього уряду силою, то він виставляє себе на кару, загрожену законом. Він може, як йому так подобається, організувати й повести або пристати до збройної революції, але в такому випадку він, як говорив Вебстер до Гейна, мусить бути готовий наразитися на небезпеку такої поведінки, себто може навіть бути страченим за зраду. Але доки до такої крайности дійде, він повинен мати повну свободу писати й друкувати свої думки”.

Значиться, навіть супроти комуністів „Нью Йорк Таймс”, що вважається найчистішою капіталістичною газетою, стоїть далі на засаді свободи преси.

ЗАСАДА І ПОЛІТИКА.

Це моглоб декому видаватися нерозумною політикою, і тому „Нью Йорк Таймс” маркує свої погляди:

„Багато краще дати комуністам і соціялістам і радикалам усякого сорту проголошувати свої погляди відкрито, ніж заганяти їх у підземелля, де вони могли би тайно пускати в обіг свої підпалюючі письма”.

Це розуміння свободи преси стоїть у виразнім протиставленні з розумінням свободи преси у большевиків Росії, нацистів Німеччини, фашистів Італії, Польщі, Румунії. Відомо, керманічі цих країв воліють давати волю лиш одній пресі уряду, не допускати іншої думки, а тимсамим заганяти іншу думку під землю.

ЗВІДКИ БАЖАННЯ ДУШИТИ ПРОТИВНУ ДУМКУ?

Усі американці, що не бояться свободної дискусії, можуть послугуватися моттом Вольтера, коли цей сказав про свого завзятого противника, що він не годиться ні на одну думку свого противника, але буде боротися на смерть за право для нього сказати ці думки друком”.

Тут „Нью Йорк Таймс” мимоходом сказав, що заперечення свободи преси походить зі страху. Якого страху, не трудно догадатися: страху, що ці погляди, які ми хочемо душити, якби їх сказати, захопили би багатьох або й усіх людей.

Отже, якби американський уряд душив большевицьку пресу, то він показав би, що він боїться цієї преси. Він признався, що большевицькій агітації не можна інакше протиділати, як тільки заборною польської преси.

Отже коли московські большевики душать свободу преси, то цим вони показують свій страх, що на випадок допущення небольшевицької преси ця преса захопила б читачів у Росії. Коли поляки обмежують свободу української преси, то цим вони показують страх, що якби цій пресі дати свободу говорити свої думки, то ці думки переборюлиб угодові думки.

ПОДЯКА.

Я, нижче підписана члениця 151 від. У. Н. Союзу, складаю щирю подяку годовищам урядникам нашої організації за уділення мені допомоги з фонду допомогового в сумі \$35, котрі стали мені великою поміччю у мойй тяжкій недузі. Бажаю якнайкращого успіху У. Н. Союзу. Також дякую У. Н. Союзові урядникам за їх труд і всім тим, що мене відвідували у шпиталі.

Розалія Щацька.

Кожна Затяжка Менше Терпка

ЛЕГКЕ КУРЕННЯ

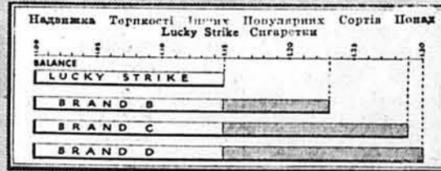
З БАГАТОГО, ЦІЛКОМ ДОЗРІЛОГО ТЮТЮНУ

Luckies є менше терпкі. Одним з головних вкладів Дослідного Департаменту в розвиток ЛЕГКОГО КУРЕННЯ є приватний процес Lucky Strike „IT'S TOASTED”. Цей перерахувальний процес в вищій температурі складається з чотирьох основних стадій, які

включають обережно контрольовані степені температури. Кількість небажаних складників усувається. Тоді, в наслідок цього, цей метод передпалювання в вищій температурі становить закінчення або вивернення процесів зберігання та влягання.

Luckies є менше терпкі

Недавні Хемічні Проби Виявляють* Що Інші Популярні Сорти Перевищують Терпкістю Lucky Strike від 53% до 100%

*Результати Перевірені Незалежними Хемічними Лабораторіями і Дослідними Групами

Luckies — "IT'S TOASTED"

Охорона вашого горла — проти подразнення — проти кашлю

З українського життя в Америці

ДІТРОЙТ, МІШ.

Українська радіо-година.

Українська народня робота в Дітройт розвивається дуже добре, а до цього немало причинилося до успіху всякої організаційної роботи.

Зорганізування українських курсів у Чедсей Гай Скул завдячуємо вповні українській радіовій програмі, бо менеджер безплатно проголосив кілька разів школу на радіо.

Тому не дивно, що ця українська радіова програма є дуже популярна і досі мала 100% піддержки від українських товариств і організацій та від поодиноких громадян.

Ця програма обслуговує також українців зі сусіднього міста Віндзор, Онтеріо. Передається її тричі тижнево: в неділю в 1:30 пополудні, в середу в 8:15 вечором і в п'ятницю в 9:30 раном.

Саме тепер радіо дуже багато помагає в організуванні „Бунтов” Українського Народнього Дому, який хоче будувати комітет, зложений з то-

РАДІО-СЛУХАЧ.

Радіо відіграє велику ролу в громадським життю, даючи добру обслугу, і немало причинилося до успіху всякої організаційної роботи.

Управителем цієї української радіової години є п. Микола Шустакевич. Передається її постійно від трьох літ, три рази на тиждень, через стацію WMBС.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Відїзд литовського патріота.

Дня 1. березня знову завитає до Філядельфії литовський єпископ о. Теофіл Матульоніс, знаний серед литовців під назвою „живий мученик”. Вже та назва казує найкраще про діяльність єп. Матульоніса й його патріотизм. Прощальний бенкет відбудеться згаданого дня в галі парохії св. Казимира. Дня 2. березня злаштують єпископові подібний бенкет ньюйорські литовці. З Нью Йорку поїде єп. Матульоніс до Святої Землі, а від-

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Відїзд литовського патріота.

Дня 1. березня знову завитає до Філядельфії литовський єпископ о. Теофіл Матульоніс, знаний серед литовців під назвою „живий мученик”. Вже та назва казує найкраще про діяльність єп. Матульоніса й його патріотизм. Прощальний бенкет відбудеться згаданого дня в галі парохії св. Казимира. Дня 2. березня злаштують єпископові подібний бенкет ньюйорські литовці. З Нью Йорку поїде єп. Матульоніс до Святої Землі, а від-

там вернеться до Литви, вступивши по дорозі до Риму. Товаришити йому в тій подорожі є. Д. Мікшіс.

К. В.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ.

Протестаційне віче.

Заходом всіх українських національних товариств, православних парохій і 17 відділу ОДВУ відбулося в неділю, 16-го лютого 1936. р., протестаційне віче проти несправедливого і жорстокого польського засуду в Варшаві, 12 молодих студентів і студенток, обвинувачених за вбивство польського міністра Перацького.

Віче відкрив гр. Г. Болух. Він пояснив ціль віча, висловлюючи тут гостру догану польському судові за ганебний і несправедливий засуд української молоді. Він навіє факти, що навіть не всі польські часописи годяться з тим засудом, але закидують судові несправедливості. Гр. Болух завізав всіх присутніх віддати повстанням з місць пошану тим молодим героям, що посвятилися віддати своє молоде життя в обороні свого українського народу.

Потім покликав на голову віча гр. О. Рекрута, а цей поклик на секретарів: гр. М. Свідра і гр. С. Рекрута. Вічевий реферат виголосив делегат Євген Ляхович. Він у своїй промові розкрив всі ті ляцькі звірства і тортури, які наш нарід переживає під польською окупацією. Він говорив про тих 12 українських героїв, котрих польський суд засудив несправедливо і жорстоко з те, що вони боронили волі і свободи українського народу. Також говорив про тих угодовців, котрі роблять угоду з польським урядом, не питаючися народу. Угодовщина наносить дуже велику шкоду для нашого народу, так на наших землях, а ще більше за границю. Говорив про Велику Україну, де червоні кати виморили голодом 5 мільонів українського народу і ще дальше мордують і винищують українське населення, щоби заселити наші землі москвинами й іншими народами.

Англійською мовою говорив Едвард Ф. Саливен з Бостону. Він говорив до нашої молоді, щоб вона ставала в ряди і брала участь у визвольній боротьбі за самостійність української держави, бо вже надходить той час, що принесе великий зрив в українським народі, котрий вимете польських катів і червоних кровопивців з українських земель, а на них достане незалежна і самостійна українська держава.

Ів. Мохнацький, студент медицини, відчитав резолюції по англійськи, котрі одголосно зістали прийняті. Присутні вічевики дали гостру догану провідникам угодовщини, котрі роблять угоду з польським урядом.

По ухваленню резолюції забрав слово гр. Г. Болух і завізав всіх присутніх вічевиків до зложення жертв на визвольну боротьбу. По \$2 зложили: П. Тітик, О. Рекрут, по \$1: П. Беньковський, Я. Семчук, І. Чорний, Н. Семенів, Г. Салата, І. Крук, М. Прус, Г. Придула, К. Оліяр, Г. Болух, Едвард Ф. Саливен, О. Андрец, М. Свідер, І. Витязь, А. Ковалевич, Ксеня Рекрут, К. Сі-

дзінський, Беньковський, С. Сорочка; по 50 ц.: Г. Бойко, Л. Москалик, Ю. Шеліст, С. Рекрут, П. Сомих, В. Рекрут, Г. Лучка, М. Журба, Ф. Лучка, П. Костів, М. Мамчак, п. Оліяр, п. Сорочка, А. Ковалевич, п. Семчук, п. Шарон, п. Бабій; В. Свідер 25 ц. Збірка принесла \$37.68, з відзначок прийшло \$7.46, разом було \$45.14. По виплаченню розходів в сумі \$20.5, вислано на визвольну боротьбу \$25.09.

Потім голова віча гр. О. Рекрут подякував шановним бесідникам за їх щирі промови, як також всім присутнім вічевикам за зложення жертв і за їх чесну поведінку на вічу. По відспіванню українського гимну віче закрито. Публика розходилася домів задовільчена і покріплена боевим духом.

Михайло Свідер, Стефан Рекрут, секретарі віча.

Віче відкрив гр. Г. Болух. Він пояснив ціль віча, висловлюючи тут гостру догану польському судові за ганебний і несправедливий засуд української молоді. Він навіє факти, що навіть не всі польські часописи годяться з тим засудом, але закидують судові несправедливості. Гр. Болух завізав всіх присутніх віддати повстанням з місць пошану тим молодим героям, що посвятилися віддати своє молоде життя в обороні свого українського народу.

Потім покликав на голову віча гр. О. Рекрута, а цей поклик на секретарів: гр. М. Свідра і гр. С. Рекрута. Вічевий реферат виголосив делегат Євген Ляхович. Він у своїй промові розкрив всі ті ляцькі звірства і тортури, які наш нарід переживає під польською окупацією. Він говорив про тих 12 українських героїв, котрих польський суд засудив несправедливо і жорстоко з те, що вони боронили волі і свободи українського народу. Також говорив про тих угодовців, котрі роблять угоду з польським урядом, не питаючися народу. Угодовщина наносить дуже велику шкоду для нашого народу, так на наших землях, а ще більше за границю. Говорив про Велику Україну, де червоні кати виморили голодом 5 мільонів українського народу і ще дальше мордують і винищують українське населення, щоби заселити наші землі москвинами й іншими народами.

Англійською мовою говорив Едвард Ф. Саливен з Бостону. Він говорив до нашої молоді, щоб вона ставала в ряди і брала участь у визвольній боротьбі за самостійність української держави, бо вже надходить той час, що принесе великий зрив в українським народі, котрий вимете польських катів і червоних кровопивців з українських земель, а на них достане незалежна і самостійна українська держава.

Ів. Мохнацький, студент медицини, відчитав резолюції по англійськи, котрі одголосно зістали прийняті. Присутні вічевики дали гостру догану провідникам угодовщини, котрі роблять угоду з польським урядом.

По ухваленню резолюції забрав слово гр. Г. Болух і завізав всіх присутніх вічевиків до зложення жертв на визвольну боротьбу. По \$2 зложили: П. Тітик, О. Рекрут, по \$1: П. Беньковський, Я. Семчук, І. Чорний, Н. Семенів, Г. Салата, І. Крук, М. Прус, Г. Придула, К. Оліяр, Г. Болух, Едвард Ф. Саливен, О. Андрец, М. Свідер, І. Витязь, А. Ковалевич, Ксеня Рекрут, К. Сі-

дзінський, Беньковський, С. Сорочка; по 50 ц.: Г. Бойко, Л. Москалик, Ю. Шеліст, С. Рекрут, П. Сомих, В. Рекрут, Г. Лучка, М. Журба, Ф. Лучка, П. Костів, М. Мамчак, п. Оліяр, п. Сорочка, А. Ковалевич, п. Семчук, п. Шарон, п. Бабій; В. Свідер 25 ц. Збірка принесла \$37.68, з відзначок прийшло \$7.46, разом було \$45.14. По виплаченню розходів в сумі \$20.5, вислано на визвольну боротьбу \$25.09.

Потім голова віча гр. О. Рекрут подякував шановним бесідникам за їх щирі промови, як також всім присутнім вічевикам за зложення жертв і за їх чесну поведінку на вічу. По відспіванню українського гимну віче закрито. Публика розходилася домів задовільчена і покріплена боевим духом.

ПІЛЬНУЙТЕ ЗДОРОВ'Я ВАШИХ ДІТЕЙ

(Подає д-р Джан Л. Райс, комісар здоров'я міста Нью Йорку).

Кожна дитина на першім році життя повинна бути під сталим надзором родинного лікаря, то значить, що дитину треба віддавати лікарським оглядинам кожного місяця. Якби матері того придержувалися, то було би більше здорових та взагалі веселих дітей. Діти, котрі ссуть грудь, мають більше відпирности проти дитячих недуг, ніж плекані пляшкою, але всежтаки треба їх наглядати. Не завсіди материне молоко заспокоює всі вимоги здоров'я дитини; вона може не діставати відповідної кількості свіжого повітря й соняшного світла, або може терпіти з недостачі інших потреб, що можна перевірити місцями лікарськими оглядинами.

Багато дорослих людей з каблуковими ногами або іншими тілесними ненормальностями можуть раціонально обвинувачувати свої матері за небайливість. Викривлення костей, найбільше поширене серед немовлят, коли вчасно не вилікується, оставить наслідки звихнення ніг, рук, крижових костей або грудної клітки, а те все можна легко оминати, а саме через зрівноважену діету, свіже повітря й соняшне світло, як теж уживання рибячого трану. Навіть хочби недуга розвинулась, то тільки ці середники є необхідні для вжиття в цілі поправи стану здоров'я дітей.

Дуже багато матерей слухають порад своїх сусідів щодо догляду над дітьми, замість діставати їх від родинного лікаря. Порада сусіда очевидно не може дорівнювати під няким оглядом вказівкам лікаря, котрий ціле своє життя присвячує на студії медицини.

Розсудна мати не дозволить нікому, хто терпить на перестуду, пікуватися дитиною. Немовлята скоро набираються простуди, з котрої часто розвиваються поважні недуги. Якщо ваша дитина простудить-ся, кличте негайно лікаря, бо запалення легенів веде перед на списку смертності дітей. Коли ваша дитина перестане бавитися та почне нудитися, кличте свого лікаря.

Дбайте про здоров'я своїх дітей, коли бажаєте їх бачити здоровими й веселими.

ФЛІС.

УВАГА! РОЧЕСТЕР, Н. Й., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!
ЗАХОДОМ ВІДДІЛУ О. Д. В. У. ЧИСЛО 20
 відбудеться
ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ
В СУБОТУ, ДНЯ 29-ГО ЛЮТОГО (FEBRUARY) 1936 Р.
В ГАЛІ ПАРОХІЯЛЬНІЙ,
303 HUDSON AVENUE, ROCHESTER, N. Y.
 Початок в годині 7:30 вечір.
 На вічу буде промовляти делегат **ЄВГЕН ЛЯХОВИЧ**.
 Запрошуємо всіх свідомих українців і українку взяти участь та разом запроотестувати проти присуду в Варшаві десяткох хлопців і двох дівчат, що ставали перед польським судом за український народ. Щоб дух героїв вчин нас, що Україна понад все, тому ми повинні як один зійтись на це віче і запроотестувати до всього світа, що Польща робить і як судить наших свідомих людей.
 Комітет.

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ВИКОННОГО КОМІТЕТУ ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В АМЕРИЦІ.

Наради відбулися в суботу, 26-го жовтня 1935 р., в Джерзі Сіті, в домі під ч. 83 вул. Гренд.

(6)

П. Кедровський у часах останньої збройної визвольної боротьби Української Нації опинився на червоному Москві, тепер опирається на Польщу. Як належить до політичного табору, що не опирається на ніякого ворога України, а бажає і діє в тому напрямку, щоб створити власну національну силу і тією силою звільнити Україну з-під окупації всіх ворогів. Ріжниця в поглядах на нашу визвольну справу — як бачимо — між мною та п. Кедровським величезна. П. Кедровський поважа мене, покористовуючись видуманими та переказаними фактами і числячи на незнання читачів і т. п. Та не проти мене самог вернена „атака“ п. Кедровського. Вона звернена проти цілого українського націоналістичного табору, проти ідеї та акції, що спирається на соборницько-державницьких творчих засадах. Це не п. Кедровський, а українська партійницька деструктивна мафія намагається далі перепиняти здорову визвольну акцію українського націоналізму. Та мафія робила киринну роботу тоді, як творилась і боролась наша героїська Армія. Вона підносить голову й починає свою руйнівницьку роботу тепер, коли життєві інтереси Нації наказують нам негайно відновити нашу Армію.

Автор згаданих дописів, п. Кедровський, своїм колишнім і теперішнім ставленням до справи Української Армії дає нам сильний аду, що при відновленні нашої Армії треба рішучо поборювати всяку отаманію, всякі партійні гасла, а будувати Армію по засадах організаційного послууху, безмежної любови до Батьківщини і повного довіря між старшинським і козацьким складом.

Д-р Галан каже, що Стрілецький Гурток розгляне ці заклиди мериторично, а тимчасом просить зібраних стриматися від усної особистої оцінки про що справу і запросити пана генерала виголосити свій реферат. Цю пропозицію одобрив зібрани гучними оплесками і генерал Капустянський виголосив тричвертигодинний, незвичайно інтересний, фаховий реферат про те, які є можливості мілітарних операцій на Україні з огляду на терен. Над цим рефератом вивязалася фахова дискусія, ведена в першу чергу бувшими учасниками визвольної війни. Обговорювано теж можливість і потребу реестру українських старшин, що перебувають за границею.

Видавнича діяльність Об'єднання.

Омелян Ревюк пригадує, що давніше Об'єднання видало по англійськи обемисту книжку в 3,000 примірниках, "Polish Atrocities", але вона не розійшлася в цілості з різних причин. Між іншим тому, що деякі прилюдні бібліотеки під напором наших національних ворогів не хотіли книжки прийняти. Українські організації теж не взяли енергійно до її поширення і тому вона не використана як слід. В додатку на книжці є ще довг у висоті \$1,500. Друга книжка, "Famine in Ukraine", була друквана в 500 примірниках, розійшлася в цілості і сповнила свою місію. Третю книжку, "Spirit of Ukraine", видало Об'єднання шойно минулого року. Автор просив не подавати свого імені з тих причин, що він перебуває під чужою окупацією. В деяких газетах надруковано згодне імя автора, і хоч імя неправдиве, то всетаки сама річ спроби розкрити псевдонім автора заслугоє на натаврування. Ніколи такого не повинно робитися, як довго автор сам цього не зробить, а ще більше, коли автор знаходиться в державі, що ворожо ставиться до українського питання. Це робить газета, що проповідує соціалістичні засади, отже належить до кол, які самі вживають в більшій частині ріжних кличків і вважали за нечесне ці клички зраджувати. Ось так ломиться культурні засади, і то ще під покришкою оборони безсторонности, начебто тому, що в книжці не згадано відповідно імені Михайла Драгоманова, соціалістичного ідеолога, хоч сама газета („Народна Воля“) сама моглаб доповнити те, що вважає за потрібне.

До видання згаданої книжки прийшов з допомогою Український Народний Союз, закуповуючи понад 3,000 примірників для своїх молодечих членів. Книжка була друквана в 5,000 примірниках. Лишається не виданою ще 4-та книжка, написана, хоч іще не викінчена, д-ром Остапом Грицаєм. Книжка має на цілі говорити про українську природу і людей голосом українського і чужого гарного письменства. Треба подбати, щоб ця книжка появилася якнайшкоре.

В дискусії забирали голос: о. д-р Клодницький (радить давати „Polish Atrocities“ даром, коли хтось пришле на оправу і пересилку); Придаткевич (радить відступити її О.Д.В.У. для поширення); д-р Галан, Галичнин, О. Ревюк (треба спеціально боротися, щоб прилюдні бібліотеки згодилися прийняти книжку з політично-агітаційним підкладом. Крім того газети не хочуть містити рецензій книжок, виданих не бизнесовими американськими накладдями).

В НЕДІЛЮ, УВАГА! НЬО ЙОРК, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

1-ГО БЕРЕЗНЯ 1936 (SUNDAY) MARCH 1, 1936

КОНЦЕРТ ШЕВЧЕНКА

В ЧЕСТЬ

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ, 217-19 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y.

Початок в годині 8-мії вечір.

Програма цього року буде відмінна від попередніх. Буде грати оркестра проф. М. Гайворонського своєї точки, а крім того в супроводі оркестри відспівають солов'ї партії: Марія Гела і Микола Карлаш. Буде і терчет сестер Гелівних із Джерзі Сіті. Очевидно що будуть деклямації й промови. Виступить також Олена Роговська, молода скрипачка.

Тому, що з кінцем лютого повно ріжних імпрез у Нью Йорку, наші зорганізовані Товариства хай розвинуть совісну працю над тим, щоб сая Народного Дому була як слід виповнена. А треба мати білети наперед, або прийти скорше, щоб зачати свято точно. Опізнєння вказує на брак пошани для найбільшого сина України.

Вступ 50 і 75 центів. Білети можна дістати скорше в канцелярії Народного Дому.

поширення); д-р Галан, Галичнин, О. Ревюк (треба спеціально боротися, щоб прилюдні бібліотеки згодилися прийняти книжку з політично-агітаційним підкладом. Крім того газети не хочуть містити рецензій книжок, виданих не бизнесовими американськими накладдями).

Участь американських українців у світовій виставі в Нью Йорку.

Про цю справу виголосив реферат д-р Семен Демидчук. Хід думок такий:

Хоч мої особисті погляди щодо можливості осягів української громади в Америці сягають понад справжній осяг, то мені доводиться ствердити, що українська громада назагал є одною з перелюних так званих „чужинних“ груп в американському житті відносно рухливості. Не лише моїм, але нашим спільним бажанням є, щоб українці були першими між усіма групами. Це можна осягнути лише дальшою невпинною працею загалу і жертвами тих одиниць, що вміють жертвувати.

Та до жертви ще треба знання і спосібности вчитися з наших помилок у минулий. Це головно відноситься до підготовки і виконання плянів участі у Світовій Виставі у Нью Йорку в 1939. і 1940. р. Я навіть не допускаю питання, чи брати нам участь у цій виставі, а відразу приходжу до питання: З чим нам виступити на виставі, розуміється, коли нас допустять як окрему національну групу. Та я думаю, що допущення до участі буде завдежне від переложених нами плянів і гарантії їх виконання.

(Дальше буде).

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

ІОНКЕРС, Н. Й.
З товариської забави на Рідну Школу.

З нагоди 20-літнього ювілею подружжя п. Василя й Анастасії Мандзій члени Українського Народного Дому в Йонкерс, Н. Й., уладили несподіване прийняття 14. лютого ц. р. Тостмайстром на цій забаві був б. предсідник У. Н. Дому, п. М. Фатюк. При тій нагоді на зазив п. Пилипа Гарасимова прийняли зложили такі жертви на Рідну Школу в Березанах: В. А. Мандзій \$2; по \$1: М. Фатюк, П. Гарасимів, П. Дюк, В. Якимець, К. Окаль і І. Соєрка, по 50 ц.: М. Шутювич, Н. Чолій, Н. Лозюк, С. Мартинів, С. Вовчак і пані Метала; Т. Нечеснов 30 ц. — Разом \$11.30.

АЛКВІПА, ПА.
На оборону варшавських підсудних.

Братство св. о. Николая, від 120 У. Н. Союзу, жертвувало з каси \$10 і вислано до краю через Об'єднання на допомогу дальшій обороні засуджених у варшавським процесі українських революціонерів.

НЬОАРК, Н. ДЖ.
На Лемківщину.

На просвітні цілі для Лемківщини на лісту ч. 244 Об'єднання Лемківщини Західної України зложили по \$1: А. Лесняк, Т. Касків, В. Хома, О. Данилович, І. Лисак, Й. Галько; по 50 центів: О. Будник, І. Турчин, В. Кортен, В. До-

бушак, Е. Багній, А. Мікласевич, Н. Гвизда, В. Станик, Л. Муляр, Г. Біленький, І. Мохналь, Б. Крулек; по 25 ц.: Г. Матейка, Юлія Ганік, Ксенія Перещук, Д. Карач, Марієля Каракур, І. Солчак, В. Сидорович, С. Бартник, Олена Машляк, М. Гнипик, А. Баран, І. Андрійчин, А. Сурма, Ст. Пашків, Н. Стесь, І. Гинда, Й. Горпина. Решта дрібними. Разом \$16.55, котрі вислано до касієра „Оборони Лемківщини Західної України“, п. Івана Борисевича в Філадельфії, Па. Збіркою займався п. Адам Лєняк.

Василь Левчик, голова.
ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ.
На Рідний Край.

Дня 15. лютого відбулася забава з приводу 25-літнього подружнього життя гом. А. Полянських. На ту забаву зійшлися пригелати та знайомі ювілятів. Коротку промову про працю ювілятів виголосив М. Галінович, а С. Торський віддеклямував відповідний вірш у честь ювілятів. Желання від приярних гостей зложив М. Сухорський. При тій веселій забаві не забуто і про Рідний Край та на подяку М. Галіновича прийняли жертвували \$13.50. Збіркою займались М. Сухорський і В. Грега. Жертви зложили: Андрій і Аграфія Полянські \$2; М. Сухорський, Т. Щерба, М. Галінович, С. Торський, А. Кемпа, Анна Гула, Аграфія Гарніцька, І. Майків, Ю. Бойко й В. Грега по \$1; І. Романович, М. Сипник і П. Баллик по 50 ц. З цієї суми передано \$4 на радіову програму „Наш Базар“, а \$9.50 вислано через Об'єднання, призначуючи \$5 на Рідну Школу, а \$4.50 на визвольну боротьбу.

Семен Торський,

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.
З хрестин на оборону.

Дня 2. лютого відбулися в наших свідомих громадах Марії й Олексі Колісних хрестини їх домі Петруселі; Дарій. При забаві родичі новонародженого дожили \$2.50 на дальшу оборону наших героїв з варшавського процесу, а на тусаму-ціль зложили куми по \$1: Петра Клекот, Ксенія Чагарин і Емілія Петрович. Разом \$5.

ТОМАСТОН, КОНН.
На інвалідів.

Гром. Йосиф і Софія Шеремета улаштували 1. лютого в черю з приводу 25-літнього ювілею свого подружнього життя. При веселій забаві прийняли гості не забути також і про Рідний Край, та на подяку гом. І. Шурана, предсідника від 67 У. Н. Союзу, зложили \$12.80 на поміч тим, що страшили своє здоров'я в боротьбі за волю України. В. Гульовський і Й. Крук зняли збиркою. Жертвували: Й. Шеремета, В. Гульовський, Й. Крук А. Береза, К. Вовчук і Й. Паллачак по \$1; І. Шуран, Т. Михнюк, М. Вовчук, А. Москалюк, І. Паволчак, М. Батюк, А. Кулянич по 50 ц.; П. Перчук 45 ц.; М. Підкова, М. Шиліпка, М. Москалюк, М. Марцибора, П. Кисілюк, М. Пиварчук і А. Аліскевич по 25 ц.; Р. Марцибора, Ю. Паматійська, Т. Ванега по 20 ц. Гроші переслано через Об'єднання.

В. Гульовський.
МІННЕАПОЛІС, МІНН.
Коляда на Рідну Школу.

Українська прав. громада св. Арх. Михайла в Мінеаполісі і Ст. Пол, як минулими роками так і цього року не забула за коляду на Рідну Школу, розуміючи, що школа це наша будучність. Коляду зложили: проф. А. А. Грановський \$3; д-р М. Гайдак, Ст. Коцюба і Д. Худяк по \$2; П. Приймак, М. Денис, П. Андрушак, П. Гайва, А. Процай, Й. Дембровський, Д. Самотюк, І. Кузик, І. Коцюба по \$1; по 50 ц.: Стефанія Попко, І. Якимів, О. Кузик і Д. Комар. Разом переслано до краю через Об'єднання \$20.

Стефан Коцюба.
НАНТИКОК, ПА.
На політичних в'язнів.

Український Жіночий Клуб заціявся колядою на допомогу в'язням варшавського процесу й заколядував на ту ціль \$52.25. Ті гроші вислано через Об'єднання.

Колядували: Катерина Сьома, Анна Вдовичук, Анна Вовк, Анна Савчук, Параскевія Маці-

борська, Текля Бабак і Домініка Савчук.

Коляду зложили наступні громадяни: І. Кравківський \$1.75; А. Сьома, В. Чемеринський, С. Магай, І. Олексів, Матрона Петраш, В. Могаєвич, В. Верещинський, Дзвінча, Шипула, І. Бабій, Г. Тришук; В. Слободзян, П. Пшик, С. Дзундза, В. Кобялинський, І. Гайдук, М. Гелета, П. Сивик, В. Стефунко, І. Цимбалетий, В. Зера, Т. Целинь, В. Бойко, О. Горгула, О. Морикот, О. Вдовичук, Катерина Серновська, Н. Вовк, І. Плякан, В. Антоник, О. Намісник, М. Савчук, Н. Колотило, Анна Орловська, О. Дако, о. П. Грушецький, Я. Савчук, Г. Крелік, П. Маціборський, М. Орєник, В. Парциль, Т. Бабак і А. Гарбер по \$1; М. Андиго, І. Колотило, М. Пелехач, пані Лєньо, Д. Голувчак, В. Гелемей, П. Біловус, С. Казимир, В. Калинський, М. Семчишин, Марія Вельгош (Петра), І. Вельгош, І. Москаль і М. Колянич по 50 ц.; Марія Круковська й Марія Фешич по 25 ц.

ЗАЯВА

Багато моїх знайомих запитують мене, чи то я виступав в Укр. Весілля д-ра Л. Цегельського, котре було проголошене в програмових розказках. Отже заявляю заінтересованим в тій справі, що в тій виставі ніколи не виступав і не виступаю.

Евген Жуковский,
артист Колумбія і Віктор Фонограф Ко.

Народня приказка на практиці.
Йде Микола з Романом і знаходить доляра.

— Дурний завжди має щастя — задрісно каже Роман.

— Ліпше з дурним знайти, як з розумним загубити — спокійно відповів Микола.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ПАРОХІЯ пошукує ДЯКОУЧИТЕЛЯ, котрий міг би управляти хор, давати концерти, представлення і провадити дітучу школу. Зголошення прошу писати на адресу:

MICHAEL BAYSAROWICH,
9358 Woodlawn Ave., Chicago, Ill.

ФАРМИ.
На продаж 20-акрова фарма між двома стейтвими дорогами, ам. стайні, курники, сад, ліс і вода. Ціна \$5,400. Голоситься до:

РАСТУСН,
Box 144, R. I., Frenchtown, N. J.

ЖЕРТВИ ШЛУНКОВОГО БОЛЯКА, спричинених газом болів, нестерпности — пошто терните? Не скорю пільгу дистанте безплатний зразок UDBA, лікарську рецепту в аптеках ГОЛБДА.

ДАРОМ ВИШЛЕМО кожному зразок (sample) Карпатського Чаю з найліпшого гірського зілля, на недомаганя жовудка, кишок, печічки і нирок. Пришліть свій і Ваших знайомих адрес до:

UKRAINIAN BAZAAR,
170 E. 4th Street, New York, N. Y.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues.
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12. Вечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ
В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 E. 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel. Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 158 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Ludlow 4-2568.

„Маю надію дістатися назад до табору перед сходом сонця“, говорив Джері. „Ви там нічого не знайдете“, Тарзан сказав; „ваші чорні табор покинули“. „Покинули?“ Джері здивувався. „Алеж вони мали повести мене до мого хлібодавця. А ви знаєте, де мені знайти Бориса Гарета?“

„Бориса Гарета?“ — Тарзан нахмурився. „Що ви маєте до роботи з Гаретом?“ „Я не можу пояснити“, відповів Джері. „Але я мушу його знайти“. Тарзан задумався. Кілька хвилин він думав дуже глибоко, а потім подивився допитливо на д-ра Джовнса й почав говорити поволі.

„Я не дурний дикун. Я думаю, що дивний моноліт, від котрого я вас уратував, має якусь радіову силу, що варта казочну суму. Видно, Гарето підозріває те саме й наняв вас, щоб ви знайшли йому дорогу до нього через гори. Чи не так?“

Мовчанка д-ра Джовнса була доказом, що й він теж має таке підозріння. Тарзан говорив далі твердо: „Я не дозволю вам збогачувати Гарета!“ „Ви не можете мене здержувати від нього!“ — Джері сказав визнаваючо, виймаючи з кишені свій малий револьвер.